

David en Saul

1 Samuel 18:6-16 en 19:1-18

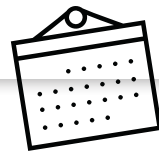
1. INLEIDING BIJ DEZE ZONDAG

Deze zondag is de derde van een blok met vier verhalen over het leven van David.

Op deze zondag staat 1 Samuel 18:6-16 en 19:1-18 centraal: Saul is jaloers op David en wil hem doden, maar Jonatan en Michal helpen David.

Voor de kinderen van **4-8 jaar** richten we ons op het feit dat Saul David niet meer vertrouwt.

Voor de kinderen van **8-12 jaar** richten we ons erop dat David geholpen wordt door Jonatan en Michal.



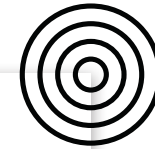
2. CONTEXT VAN DE BIJBELTEKST

Al vanaf het moment dat Saul koning wordt, is hij onzeker. Hij voelt zich niet belangrijk (1 Samuel 9:21; 1 Samuel 15:17). En hij luistert naar wat anderen vinden (bijvoorbeeld naar de soldaten, 1 Samuel 15:24). Naar God luistert hij juist minder goed, en daarom krijgt God er spijt van dat Hij Saul koning van Israël gemaakt heeft (1 Samuel 15:35).

Nadat David door Samuel als koning is aangewezen (zie ook zondag 134 van *Bijbel Basics*), komt hij bij Saul in dienst als muzikant. Met zijn muziek kan David Saul rustig maken als Saul last heeft van een kwade geest. Saul gaat zelfs veel van David houden, en David wordt zijn persoonlijke dienaar (1 Samuel 16:21).

Maar na het gevecht met Goliat (zie ook zondag 135 van *Bijbel Basics*) wordt Saul jaloers op David. Hij merkt dat de mensen meer onder de indruk zijn van David dan van hem (1 Samuel 18:6-9). Saul probeert David verschillende keren te doden, maar het lukt hem niet. En als Saul inziet dat God David helpt, wordt hij zelfs bang voor David (1 Samuel 18:12).

Vanaf dat moment doet Saul verschillende pogingen om David uit de weg te ruimen. Er ontstaat een soort kat-en-muisspel tussen David en Saul. Als David voor Saul vlucht, komt Saul achter hem aan, zonder hem ooit te pakken te krijgen. David krijgt op zijn beurt verschillende keren de kans om Saul te doden, maar hij doet het niet (1 Samuel 24:2-8 en 1 Samuel 26). Hij bidt God om hem kracht te geven om Saul niet te doden, want God heeft Saul als koning uitgekozen.



David en Saul

1 Samuel 18:6-16 en 19:1-18

3. UITLEG VAN DE BIJBELTEKST

Saul is jaloers op David, en ook bang voor hem. In 1 Samuel 18:29 staat zelfs dat Saul Davids grootste vijand is. David wordt beroemd, en vanaf dat moment laat Saul aan iedereen weten dat hij David wil doden, ook aan zijn zoon Jonatan. Dat lijkt logisch, maar Saul kan er niet zomaar van uitgaan dat Jonatan de kant van zijn vader zal kiezen, want Jonatan houdt veel van David.

Na het gevecht met Goliath leren David en Jonatan elkaar kennen (1 Samuel 18:1-4). Jonatan wordt Davids beste vriend en David krijgt van hem zijn jas, zijn harnas, zijn wapens en zijn riem. Zo laat Jonatan zien dat hij veel bewondering heeft voor David. David, een herder, krijgt nu koninklijke kleren en wapens!

Jonatan is trouw aan zijn vriend David en waarschuwt hem. David vlucht naar een plek buiten de stad, een plek die hij en Jonatan beide kennen. En daar – binnen gehoorsafstand van David – spreekt Jonatan met zijn vader Saul over David. Jonatan weet de juiste toon te treffen. Hij noemt Saul koning en David een

dienaar. Hij vertelt wat David allemaal voor Saul gedaan heeft en hoe God daardoor Israël geholpen heeft.

Saul brengt niets tegen Jonatans verhaal in. Hij belooft alleen plechtig dat hij David niet zal doden. En zo lijkt het goed te komen. Maar als Saul weer last heeft van een kwade geest en David op zijn harp speelt, probeert Saul opnieuw hem te doden. Toch neemt David het niet al te hoog op. Hij heeft vaker meegemaakt dat Saul last had van een kwade geest. David vlucht naar zijn eigen huis – niet verder of naar een geheime plek.

Thuis denkt Davids vrouw Michal er anders over. Zij is een dochter van Saul, maar net als haar broer Jonatan kiest zij de kant van David. Op aandringen van Michal en met haar hulp vlucht David echt, naar een veilige plek.

David krijgt zo – door de hulp van Sauls eigen kinderen – de kans om te ontsnappen aan Sauls moordpogingen. Hij vlucht naar Samuel in Rama. Dat ligt hemelsbreed maar 4 kilometer van Gibeon, waar Saul woont. Maar David voelt zich veilig bij de profeet Samuel en vertelt hem alles.



David en Saul

1 Samuel 18:6-16 en 19:1-18

4. UIT DE BIJBEL



4-8 jaar

Voor de jongste kinderen is er een kaartje met de tekst van 1 Samuel 18:12.



8-12 jaar

Voor de oudste kinderen staat op het werkblad en op het kaartje de tekst van 1 Samuel 19:1.



5. WAT HEB JE NODIG?

4-8 jaar

Moment met de kinderen in de dienst

- lintjes of stroken stof

Om te doen: Bekijk het maar

Per kind:

- het werkblad

En verder:

- een stopwatch
- de vragen

Om te doen: Saul vertrouwt het niet

- eventueel een handspiegel
- eventueel tekenpapier en kleurpotloden of viltstiften

Om te doen: Vol van jaloezie

- een groene paprika
- een ballenpomp
- een placemat

8-12 jaar

Bijbeltekst

- een Bijbel

Om te doen: Drie is te veel

- een lege ruimte

Om te doen: Spreek je uit

Per kind:

- het werkblad met een afbeelding van Saul, Jonatan en Michal
- het werkblad met de tekstballonnen

En verder:

- het bijbelgedeelte
- kleurpotloden
- scharen
- lijm

Om te doen: Groen van jaloezie

- drie zaklampen
- een stuk groen vliegerpapier
- een stuk rood vliegerpapier
- een stuk blauw vliegerpapier
- drie elastieken



David en Saul

1 Samuel 18:6-16 en 19:1-18

In de kerkdienst



6. MOMENT MET DE KINDEREN IN DE DIENST

Gewonnen!

Overall waar het leger met David komt, zijn er vrouwen om koning Saul te begroeten. De vrouwen zingen en ze dansen bij de vrolijke muziek van trommels en andere instrumenten. Ze zingen om de beurt: 'Saul heeft duizend mannen gedood, en David wel tienduizend!' Dat lied maakt Saul woedend. Hij is bang dat de mensen David in zijn plaats koning willen maken.

Aan de slag:

- Vraag de kinderen of ze gebeurtenissen weten waarbij gezongen wordt (in de kerk, bij een verjaardag, volkslied bij sport, voor het slapen gaan, avondvierdaagse enzovoort).
- Wat zing je dan?
- Welke liedjes roepen een bepaald gevoel bij de kinderen op? Van welk lied worden ze blij, welk liedje irriteert hen of maakt ze boos?
- Zijn er ook liedjes die je niet uit je hoofd krijgt, als je ze eenmaal hebt gehoord?
- In het Bijbelverhaal wordt er door vrouwen een overwinningslied gezongen. Een lied voor Saul en David. Maar Saul wordt woedend als hij dit lied hoort.
- Eén zin blijft zo hangen, dat Saul het lied niet meer uit zijn hoofd krijgt.
- Wat zou er zijn gezongen waardoor Saul zo kwaad wordt? Dat horen de kinderen in de kinderdienst.

In de kinderdienst



7. OM TE BEGINNEN

4-8 jaar

Kat en muis

Saul is vreselijk jaloers op David. Hij is bang dat de mensen David als koning willen in plaats van hem. Vanaf dat moment doet Saul verschillende pogingen om David te pakken te krijgen. Het lijkt wel een kat-en-muisspel tussen David en Saul. De kinderen spelen het kat-en-muisspel.

Wat heb je nodig?

- lintjes of stroken stof

Aan de slag:

- Twee kinderen zijn tikker, de katten.
- De andere kinderen zijn muis, ze laten een lintje (als staartje) zo ver mogelijk uit hun broek of rok steken.
- De twee katten vangen de muizen door de 'staarten' af te pakken.
- Als de staart is afgepakt, wordt het kind een kat en vangt het andere muizen.
- Als alle muizen gevangen zijn, begint het spel opnieuw.

8-12 jaar

Beeld in bed

Saul wil David doden. Michal en Jonatan, twee kinderen van Saul, kiezen echter voor David en helpen hem te vluchten voor hun vader. Michal doet dit door te zeggen dat David ziek is. Ze legt een beeld in zijn bed.

Hoe bewegingloos als een beeld kunnen de kinderen zijn?

Aan de slag:

- Eén kind staat met het gezicht naar de muur.
- De anderen kinderen staan bij de tegenoverliggende muur.
- Ze moeten proberen naar de overkant te komen zonder dat het wordt opgemerkt.
- Telkens als het kind aan de overkant zich omdraait, moeten alle kinderen bewegingloos blijven staan.
- Een kind dat nog beweegt, moet terug naar het begin.
- Het kind dat als eerste aan de overkant is, is winnaar.

David en Saul

1 Samuel 18:6-16 en 19:1-18

8. GEBED



Goede God,
We hebben gehoord dat David gezalfd werd tot koning.
En dat hij de reus Goliath heeft gedood.
Het was heel bijzonder wat David meemaakte.
Er waren mooie en moeilijke dingen in zijn leven.
Vandaag horen we dat niet iedereen blij met hem is.
Ook wij maken bijzondere dingen mee.
En soms moeilijke.
Wilt U bij ons zijn, ook als we het moeilijk hebben?
Zoals U ook bij David was?
Amen.



Tip

Ga in een kring zitten voor dit gebed. Je kunt een kaars aansteken, of de kaars die je meeneemt uit de dienst in het midden zetten.

9. BIJBELVERHAAL



4-8 jaar

Bij 1 Samuel 18:6-16 en 19:1-18

Vertel het verhaal. Bekijk tijdens of na het verhaal met elkaar de plaat bij dit verhaal. Vraag de kinderen om goed te kijken en te vertellen wat ze zien. Je kunt eventueel de weetjes uit het bovenbouw materiaal gebruiken om wat meer uit te leggen.



Koning Saul is jaloers

Saul stampst boos door zijn kamer in het paleis. In zijn hoofd hoort hij de vrouwen nog zingen: 'Saul wint van duizend soldaten, maar David? Die wint van tienduizend soldaten!'

Saul is jaloers. Hij wil niet dat David beter is dan hij. Koning Saul wil zélf de beste zijn. Steeds bozer loopt hij rondjes om zijn bed. Hij begint met zijn

speer te zwaaien. Hij schreeuwt zo hard als hij kan: 'WAAAAAAH!'

Geschrokken kijkt David om de hoek van de kamer. Nu heeft koning Saul alweer last van een kwade geest. David zal snel een liedje voor hem spelen. Daar wordt de koning altijd rustig van. David pakt zijn harp en...

'Ik steek je dood!' roept Saul. David schrikt. De speer van koning Saul vliegt door de lucht. Recht op David af! Mis! Maar Saul gooit nog een keer. David duikt in elkaar en... weer mis! De speer valt op de grond. Ineens wordt Saul weer rustig. Hij zucht verdrietig. 'God helpt jou, David,' fluistert hij. 'Hij helpt mij niet meer.'

Koning Saul heeft twee kinderen die veel van David houden. Prins Jonatan en prinses Michal. Jonatan is de beste vriend van David en Michal is zelfs met David getrouwd. Ze vinden het heel erg dat Saul zo boos op David is. Saul stuurt David telkens de oorlog in. Misschien gaat hij dan dood als soldaat, denkt Saul, maar David blijft winnen. Hoe vaker David wint, hoe bozer Saul wordt. 'Papa,' zegt Jonatan tegen koning Saul. 'U moet David geen pijn doen. Hij heeft gewonnen van de reus Goliath en hij doet veel goede dingen voor u.' David staat verstopt achter een rots, hij luistert. 'Je hebt gelijk,' zegt Saul. 'Ik zal David niet doodmaken.'

David en Saul

1 Samuel 18:6-16 en 19:1-18

David komt terug naar het paleis van koning Saul. Even lijkt alles goed, maar op een dag hoort hij Saul weer schreeuwen. De kwade geest is weer bij hem! Snel pakt David zijn harp, hij speelt muziek voor koning Saul en... 'WAAAAAH!'

Saul gooit zijn speer naar David. Hij blijft in de muur zitten, vlak naast Davids hoofd. David rent naar huis, naar prinses Michal, met de soldaten van Saul achter hem aan.

Prinses Michal is slim. Ze helpt David om stilletjes uit het raam te klimmen.

'Ren weg, David!'

Dan pakt ze een beeld. Ze plakt geitenhaar op het hoofd en ze legt het beeld in bed. Nu lijkt het net alsof David in bed ligt.

'Kom naar buiten, David,' roepen de soldaten buiten. 'Je moet naar de gevangenis!'

'Dat kan niet,' zegt Michal, 'David is ziek. Hij ligt hier in bed.'

Maar even later komen de soldaten weer terug.

'Doe open, Michal, we tillen David gewoon in zijn bed naar de koning!'

Nu doet Michal de deur open. De

mannen trekken de deken aan de kant en... ze kijken elkaar verbaasd aan. 'Dat is David niet, het is een beeld!'

Ver weg in de velden rent David. Hij rent helemaal naar het huis van Samuel. Bij Samuel kan hij alles vertellen. Eindelijk is David veilig. Veilig voor koning Saul.

8-12 jaar

1 Samuel 18:6-16 en 19:1-18

Saul wordt jaloers op David

Na het gevecht met Goliath ging David met het leger terug naar Jeruzalem.

Overal waar het leger kwam, waren er vrouwen om koning Saul te begroeten.

De vrouwen zongen en ze dansten bij de vrolijke muziek van trommels en andere instrumenten. Ze zongen om de beurt: 'Saul heeft duizend mannen gedood, en David wel tienduizend!'

Dat lied maakte Saul woedend. Hij dacht: Ze zeggen dat David tienduizend vijanden gedood heeft en ik maar duizend. Straks willen ze hem nog koning maken!

Vanaf die dag vertrouwde Saul David niet meer.

Saul probeert David te doden

De volgende dag stuurde God weer een kwade geest naar Saul. Daardoor wist Saul niet meer wat hij deed. Hij liep schreeuwend rond in zijn huis en hij had zijn speer in zijn hand. David begon op zijn harp te spelen om Saul rustig te maken. Maar Saul schreeuwde: 'Ik steek je dood!' Hij gooide zijn speer

naar David, maar David kon net op tijd weggelopen. Saul gooide nog een keer. Maar weer miste hij. Toen werd Saul bang voor David, want hij dacht: De Heer helpt David, maar hij helpt mij niet meer. Daarom stuurde Saul David weg. Hij gaf hem de leiding over duizend soldaten. David en zijn soldaten gingen vechten, maar ze kwamen altijd veilig terug. Steeds als David moest vechten, won hij. Want de Heer hielp hem. Saul zag dat het goed ging met David. Daarom werd hij erg bang voor hem. Maar iedereen in Israël en Juda hield van David. Want David en zijn leger wonnen elke strijd.

(...)

Saul wil David doden

Vanaf dat moment liet Saul aan iedereen weten dat hij David wilde doden. Hij vertelde het ook aan zijn zoon Jonatan. Maar Jonatan hield veel van David. Daarom waarschuwde Jonatan hem. Hij zei: 'Mijn vader probeert je te doden. Dus pas op! Verstop je morgenochtend op een plek buiten de stad. Dan zal ik samen met mijn vader

David en Saul

1 Samuel 18:6-16 en 19:1-18

ook daarheen komen, en met hem over jou praten. Daarna zal ik je vertellen wat hij gezegd heeft.'

Jonatan houdt zijn vader tegen

De volgende ochtend praatte Jonatan met Saul over David. Hij zei: 'Koning, doe uw dienaar David geen kwaad. Want hij doet u ook geen kwaad. Hij doet juist veel goede dingen voor u. Hij heeft Goliat verslagen, ook al was dat gevaarlijk voor hemzelf. Zo heeft de Heer ervoor gezorgd dat Israël een belangrijk gevecht won. Dat hebt u zelf gezien. En u was daar blij om. Als u David nu doodt, dan doodt u iemand die onschuldig is. Waarom zou u dat doen? Daar is geen reden voor.' Saul luisterde naar Jonatan, en hij beloofde plechtig: 'David zal niet gedood worden. Dat is zo zeker als de Heer leeft!' Toen riep Jonatan David en vertelde hem alles. Daarna bracht hij David naar Saul. En David kwam weer in het paleis wonen, net als vroeger. Intussen ging de oorlog tegen de Filistijnen nog steeds door. David werd weer de legerleider van Saul. En toen

David de Filistijnen verslagen had, vluchtten ze voor hem.

Saul wil David toch doden

Op een dag stuurde de Heer weer een kwade geest naar Saul. Saul was thuis en hield zijn speer in zijn hand. Toen David op zijn harp begon te spelen, probeerde Saul hem te doden met zijn speer. David kon net op tijd weggelopen, en de speer bleef in de muur steken.

Michal helpt David

Diezelfde avond vluchtte David naar zijn eigen huis. Saul stuurde daar dienaren naartoe. Zij moesten Davids huis bewaken en hem de volgende ochtend doden. Maar Michal, de vrouw van David, waarschuwde hem. Ze zei: 'Zorg dat je vannacht een veilige plaats vindt, anders word je morgen gedood.' Ze hielp David om uit het raam te klimmen. En hij vluchtte naar een veilige plaats. Intussen pakte Michal een godenbeeld en legde dat in Davids bed. Ze plakte geitenhaar op het hoofd van het beeld. Daarna legde ze een deken over het

beeld heen. Toen Sauls dienaren David gevangen wilden nemen, zei Michal: 'David is ziek.'

De dienaren ontdekken het beeld

Voor de tweede keer stuurde Saul zijn dienaren naar Davids huis. Hij had tegen hen gezegd: 'Haal David op. Als het moet, neem dan zijn hele bed maar mee. Maar breng David hier, zodat ik hem kan doden.' De dienaren gingen Davids huis binnen. Toen zagen ze dat er een beeld met geitenhaar in Davids bed lag. Toen Saul dat hoorde, zei hij tegen Michal: 'Waarom heb je mij bedrogen? Waarom heb je mijn vijand geholpen om te vluchten?' Michal antwoordde: 'Ik moest David wel helpen, anders zou hij mij doden.'

David vlucht naar Samuel

David was intussen naar een veilige plaats gevlucht. Hij ging naar Samuel in Rama en vertelde hem alles. Toen bleef David bij Samuel in het profetenhuis wonen.

David en Saul

1 Samuel 18:6-16 en 19:1-18

10. OM TE WETEN



Jonatan

Jonatan is de oudste zoon van koning Saul. Saul hoopt dat Jonatan hem later als koning zal opvolgen. De naam Jonatan betekent: De Heer heeft gegeven. Jonatan is een dappere soldaat. Volgens 1 Samuel 14 doodt hij in zijn eentje twintig Filistijnen! Jonatan wordt de beste vriend van David. Ze lijken veel op elkaar: ze kunnen goed vechten, ze zijn niet bang, en ze vertrouwen erop dat God hen helpt. In 1 Samuel 18:1-4 staat zelfs dat David en Jonatan van elkaar houden. Als teken van hun vriendschap geeft Jonatan zijn jas, harnas, wapens en riem aan David. Zo laat Jonatan zien dat hij veel bewondering heeft voor David. David, een herder, krijgt nu koninklijke kleren en wapens!

Michal

Michal is de jongste dochter van koning Saul. Saul belooft David dat hij met Michal mag trouwen als hij honderd Filistijnen doodt. David doodt zelfs tweehonderd Filistijnen en mag met Michal trouwen. Michal houdt echt van David, lees maar in 1 Samuel 18:28. Ze helpt David te vluchten voor haar eigen vader! Als ze David geholpen heeft om uit het raam te klimmen, legt ze een godenbeeld in Davids bed. Eigenlijk mochten Israëlieten geen godenbeelden maken, en ze ook niet in huis hebben. Toch waren er dus wel families die zo'n beeld hadden.

11. OM OVER TE PRATEN



Bij de gespreksvragen staan verschillende soorten vragen: 'weetvragen' en 'denkvragen'. Antwoorden op de weetvragen kun je opzoeken, bijvoorbeeld in het verhaal. Maar over de denkvragen kun je met elkaar blijven nadenken. Daarom zijn er ook geen foute antwoorden!

4-8 jaar

- Waarom stampst Saul boos door de kamer van het paleis?
- Saul is jaloers. Wat betekent jaloers zijn?
- Waarom is Saul jaloers op David?
- Ben jij weleens jaloers geweest op iemand. Waarom?
- Saul merkt dat God David helpt. Waar merkt hij dat aan, denk je?

8-12 jaar

- Waarom vinden de mensen David een betere soldaat dan Saul?
- Hoe reageert Saul? Begrijp je zijn reactie?
- Van wie krijgt David hulp? Wat doen zij om te voorkomen dat David door hun vader wordt gedood?
- Ben jij weleens door iemand geholpen van wie je het niet verwachtte? Of heb je weleens iemand geholpen die het niet had verwacht?

David en Saul

1 Samuel 18:6-16 en 19:1-18

12. OM TE ZINGEN



Zing met elkaar *David maakt muziek* uit de *Samenleesbijbel*. Je vindt het lied op bijbelbasics.nl.



13. OM TE DOEN



4-8 jaar

Bekijk het maar

Door zijn angst en jaloezie ziet Saul David anders dan hij echt is. Hij denkt dat David hem kwaad wil doen en daarom vertrouwt hij hem niet meer.

Lukt het de kinderen in deze opdracht goed te kijken, of zien ze toch wat dingen over het hoofd?

Wat heb je nodig?

Per kind:

- het werkblad

En verder:

- een stopwatch
- de vragen:
 - Welk dier zie je in de kamer?
 - Weet je ook hoeveel van die muizen er in de kamer zijn?

Tip
Als er tijd over is, kunnen de kinderen de tekening kleuren.

- Welke wapens hangen er aan de muur?
- Wat zie je als je door het raam naar buiten kijkt?
- Hoeveel armbanden draagt Michal?
- Wat dragen de soldaten op hun hoofd?
- Hoe kijken de soldaten als ze de deken van het bed wegtrekken?
- Heeft de pop die in bed ligt haar, of is het een pop zonder haar?
- Wat staat er onder de vensterbank, bij het raam?

Aan de slag:

- Vertel de kinderen dat ze twee minuten naar de plaat mogen kijken.
- Wanneer de tijd om is, draaien de kinderen de plaat om.
- De kinderen krijgen vragen over de tekening.
- Hoeveel vragen kunnen de kinderen goed beantwoorden?

David en Saul

1 Samuel 18:6-16 en 19:1-18



4-8 jaar

Saul vertrouwt het niet

Saul vertrouwt David niet meer. Hij denkt dat David misschien wel in zijn plaats koning wordt gemaakt. Dit roept allerlei emoties op.

De kinderen denken in vier werkvormen na over de emoties van Saul.

Wat heb je nodig?

- eventueel een handspiegel
- eventueel tekenpapier en kleurpotloden of viltstiften

Aan de slag I:

- Saul is bang, jaloers, boos en onzeker over David. Vraag waarom Saul dit allemaal voelde.
- Kunnen de kinderen deze vier emoties nadoen met hun gezicht?
- Laat eventueel een handspiegel rondgaan waarbij de kinderen hun eigen gezichtsuitdrukkingen kunnen zien.

Aan de slag II:

- Saul is bang, jaloers, boos en onzeker over David. Vraag waarom Saul dit ook alweer allemaal voelde.
- Lukt het de kinderen bij elke emotie een passend geluid te bedenken?

Aan de slag III:

- Lees het Bijbelverhaal nog eens voor of vertel het na.
- Als er een emotie van Saul wordt gelezen, gaan de kinderen staan en daarna weer zitten.
- Hoe reageert David op deze emoties?

Aan de slag IV:

- Saul is bang, jaloers, boos en onzeker over David. Vraag waarom Saul dit ook alweer allemaal voelde.
- De kinderen kiezen een van de vier emoties en tekenen Saul met deze emotie.

4-8 jaar

Vol van jaloezie

David doet goede dingen voor Saul, maar toch vertrouwt Saul David niet meer. Dit komt door een lied dat Saul gehoord heeft. In dit lied heeft David meer vijanden verslagen dan Saul. Saul is jaloers en bang. Straks willen de mensen David nog als koning in plaats van hem. Saul laat zich vullen met jaloezie. Wat voor gevolgen dat heeft, ontdekken de kinderen in het volgende proefje.

Wat heb je nodig?

- een groene paprika
- een ballenpomp
- een placemat

Aan de slag:

- Zet de kleinste opening op de ballenpomp.
- Trek het handvat van de pomp uit, zodat hij gevuld is met lucht.
- Druk de opening van de pomp voorzichtig door het velletje van de paprika.
- Zet de paprika op de placemat.
- Duw het handvat met kracht terug.
- Wat zien de kinderen gebeuren?
- Wat heeft dit met Saul te maken?

Uitleg:

- Het velletje van een paprika laat maar aan één kant lucht door. Lucht kan daardoor wel naar binnen maar niet naar buiten. Daarom barst de paprika als je er extra lucht bij doet (de paprika is nog wel gewoon voor consumptie te gebruiken).
- Als je je laat vullen met jaloezie, maak je veel stuk, net zoals de paprika in stukken breekt.

David en Saul

1 Samuel 18:€

'Zorg dat je van-
nacht een veilige
plaats vindt.'

19:1-18

8-12 jaar

Drie is te veel

Jonatan en Michal helpen David, maar ondanks die hulp kan David niet bij hen blijven. Saul jaagt David op en zit hem achterna. Hoe dat voelt, ervaren de kinderen in het volgende spel.

Wat heb je nodig?

- een lege ruimte

Aan de slag:

- Verdeel de kinderen in tweetallen, die ergens in de ruimte gaan zitten. Elk tweetal stelt Jonatan en Michal voor.
- Eén tweetal blijft staan. Het ene kind van dit tweetal is Saul, het andere kind David.
- Op jouw teken probeert Saul David te tikken.
- David kan zich in veiligheid brengen door naast een tweetal (Jonatan en Michal) te gaan zitten.

- Het kind waar David niet naast zit, wordt de nieuwe David en gaat weer op de vlucht voor Saul.
- Als het Saul lukt om David te tikken, is het spel afgelopen.



Tip

Bij een oneven aantal kinderen speel je zelf mee.



'Koning, doe uw dienaar David geen kwaad.'



'David zal niet gedood worden. Dat is zo zeker als de Heer leeft.'



'Verstop je op een plek buiten de stad.'

8-12 jaar

Spreek je uit

In het verhaal van vandaag wordt veel gezegd en besproken. Weten de kinderen nog wie wat gezegd heeft? Het Bijbelgedeelte helpt de kinderen om de juiste uitspraak bij de juiste persoon te vinden.

Wat heb je nodig?

Per kind:

- het werkblad met een afbeelding van Saul, Jonatan en Michal
- het werkblad met de tekstballonnen

En verder:

- het Bijbelgedeelte

- kleurpotloden
- scharen
- lijm

Aan de slag:

- De kinderen kleuren Saul, Jonatan en Michal.
- De kinderen knippen de tekstballonnen uit.
- De kinderen leggen de tekstballonnen bij de juiste persoon. Een Bijbel kan hun hierbij helpen.
- De kinderen laten hun werkblad door jou controleren voor ze de tekstballonnen vastplakken.
- In de lege tekst- of denkballon schrijven ze zelf een uitspraak van Saul, Jonatan en Michal.

David en Saul

1 Samuel 18:6-16 en 19:1-18

8-12 jaar

Groen van jaloezie

Saul is jaloers op David en ook bang. Alles wat David doet, lukt. Hij wordt zelfs geholpen door Sauls eigen kinderen, Jonatan en Michal. David blijft trouw aan Saul, ook al wantrouwt Saul hem.

Wat heb je nodig?

- drie zaklampen
- een stuk groen vliegerpapier
- een stuk rood vliegerpapier
- een stuk blauw vliegerpapier
- drie elastieken

Aan de slag:

- Terwijl je het groene vliegerpapier met een elastiek op de zaklamp vastzet, vertel je de kinderen dat Saul groen ziet van jaloezie.
- Geef een kind de groene zaklamp en laat hem met de lamp op één punt van de muur schijnen. De kinderen zien een groene cirkel.
- Pak de tweede zaklamp en doe om deze lamp rood vliegerpapier. Laat een kind met de zaklamp op de muur schijnen en vertel dat Jonatan en Michal David willen helpen.
- De kleur rood laat de liefde zien die Jonatan en Michal voor David hebben. Wat gebeurt er als je met de rode kleur een stukje over de groene kleur schijnt? De kleur wordt geel. Even lijkt

het erop dat Sauls jaloezie en angst verdwijnen als Jonatan hem vraagt om David geen kwaad te doen.

- Vertel de kinderen dat David probeert Saul trouw te zijn. Ondanks dat Saul een speer naar hem heeft gegooid, komt David weer in het paleis wonen.
- De blauwe kleur die je met een elastiek aan de zaklamp vastmaakt, staat voor de trouw van David. Schijn met de zaklamp zo op de muur dat de kleur blauw met een deel van de groene en de rode kleur overlapt. Wat zien de kinderen gebeuren?
- Wat zegt dit over David?

Uitleg:

Door de primaire kleuren rood, groen en blauw te mengen ontstaat er wit licht.



Tip

Er zijn ook kleurenfilters voor een zaklamp. Ze zijn via internet te bestellen. Je hoeft dan geen vliegerpapier te gebruiken.

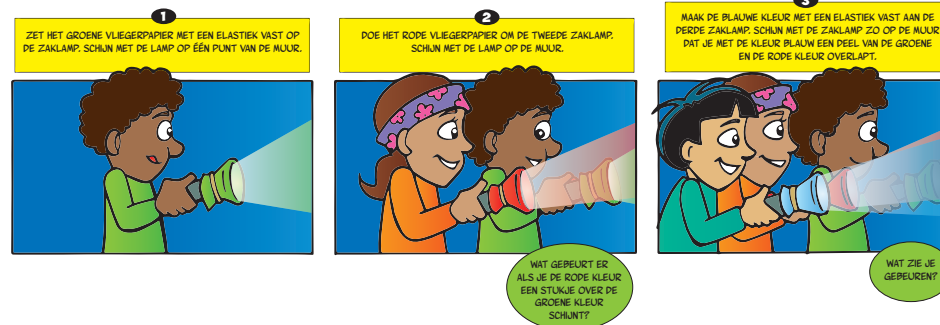


Tip

In de *Samenleesbijbel* op bladzijde 518-522 vind je nog meer ideeën.

WAT HEB JE NODIG?

- * DRIE ZAKLAMPEN * EEN STUK GROEN VLEIEGERPAPIER * EEN STUK ROOD VLEIEGERPAPIER
- * EEN STUK BLAUW VLEIEGERPAPIER * DRIE ELASTIEKEN



David en Saul

1 Samuel 18:6-16 en 19:1-18



14. ZEGEN

In de Bijbel staat een zegen voor alle mensen. Dat is een wens die vaak aan het einde van de kerkdienst wordt uitgesproken. En die zegenwens zeggen wij hier ook tegen elkaar:

‘De Heer zal jullie gelukkig maken en jullie beschermen. De Heer zal bij jullie zijn en voor jullie zorgen. De Heer zal aan jullie denken en jullie vrede geven.’

Numeri 6:24-25



Tip

- Ga in een kring staan en houd elkaars handen vast.
- Laat drie kinderen elk een zin uitspreken, of spreek alles samen uit.

COLOFON

Tekst: Nederlands-Vlaams Bijbelgenootschap
Bijbeltekst: Bijbel in Gewone Taal
Hervertelling Bijbelverhaal: NBG/Melanie van de Peut
Illustratie + werkblad 4-8 jaar: NBG/Paul Oole
Werkbladen 8-12 jaar: NBG/Linda Bikker
Strip: NBG/Bart den Heeten
Ontwerp: Frivista/Walvis & Mosmans
DTP: Villa Grafica



136

Toen werd Saul bang voor David,
want hij dacht: De Heer helpt David,
maar hij helpt mij niet meer.

1 SAMUEL 18:12

88
BIJBEL BASICS

debijbel.nl/bijbelbasics

136

Toen werd Saul bang voor David,
want hij dacht: De Heer helpt David,
maar hij helpt mij niet meer.

1 SAMUEL 18:12

88
BIJBEL BASICS

debijbel.nl/bijbelbasics



Werkblad (4-8 jaar)
David en Saul





136

Vanaf dat moment liet Saul aan iedereen weten dat hij David wilde doden. Hij vertelde het ook aan zijn zoon Jonatan. Maar Jonatan hield veel van David.

1 SAMUEL 19:1

88
BIJBEL BASICS

debijbel.nl/bijbelbasics

136

Vanaf dat moment liet Saul aan iedereen weten dat hij David wilde doden. Hij vertelde het ook aan zijn zoon Jonatan. Maar Jonatan hield veel van David.

1 SAMUEL 19:1

88
BIJBEL BASICS

debijbel.nl/bijbelbasics

Werkblad (8-12 jaar) David en Saul



Vanaf dat moment liet Saul aan iedereen weten dat hij David wilde doden. Hij vertelde het ook aan zijn zoon Jonatan. Maar Jonatan hield veel van David.

1 Samuel 19:1



MICHAL

Michal is de jongste dochter van koning Saul. Saul belooft David dat hij met Michal mag trouwen als hij honderd Filistijnen doodt. David doodt zelfs tweehonderd Filistijnen en mag met Michal trouwen. Michal houdt echt van David, lees maar in 1 Samuel 18:28. Ze helpt David te vluchten voor haar eigen vader! Als ze David geholpen heeft om uit het raam te klimmen, legt ze een godenbeeld in Davids bed. Eigenlijk mochten Israëlieten geen godenbeelden maken, en ze ook niet in huis hebben. Toch waren er dus wel families die zo'n beeld hadden.

JONATAN

Jonatan is de oudste zoon van koning Saul. Saul hoopt dat Jonatan hem later als koning zal opvolgen. De naam Jonatan betekent: De Heer heeft gegeven. Jonatan is een dappere soldaat. Volgens 1 Samuel 14 doodt hij in zijn eentje twintig Filistijnen! Jonatan wordt de beste vriend van David. Ze lijken veel op elkaar: ze kunnen goed vechten, ze zijn niet bang, en ze vertrouwen erop dat God hen helpt. In 1 Samuel 18:1-4 staat zelfs dat David en Jonatan van elkaar houden. Als teken van hun vriendschap geeft Jonatan zijn jas, harnas, wapens en riem aan David. Zo laat Jonatan zien dat hij veel bewondering heeft voor David. David, een herder, krijgt nu koninklijke kleren en wapens!



GROEN VAN JALOEZIE

Saul is jaloers op David en ook bang. Alles wat David doet, lukt. Hij wordt zelfs geholpen door Sauls eigen kinderen, Jonatan en Michal. David blijft trouw aan Saul, ook al wantrouwt Saul hem.

WAT HEB JE NODIG?

- * DRIE ZAKLAMPEN
- * EEN STUK GROENE VLEIEGERPAPIER
- * EEN STUK ROOD VLEIEGERPAPIER
- * EEN STUK BLAUW VLEIEGERPAPIER
- * DRIE ELASTIEKEN



WAT GEBEURT ER ALS JE DE ROODE KLEUR EEN STUKJE OVER DE GROENE KLEUR SCHIJNT?

WAT ZIE JE GEPEUREN?

Werkblad (8-12 jaar) David en Saul

SPREEK JE UIT

In het verhaal van vandaag wordt veel gezegd en besproken. Weet je nog wie wat gezegd heeft? Het Bijbelgedeelte helpt je om de juiste uitspraak bij de juiste persoon te vinden.



Werkblad (8-12 jaar) David en Saul

